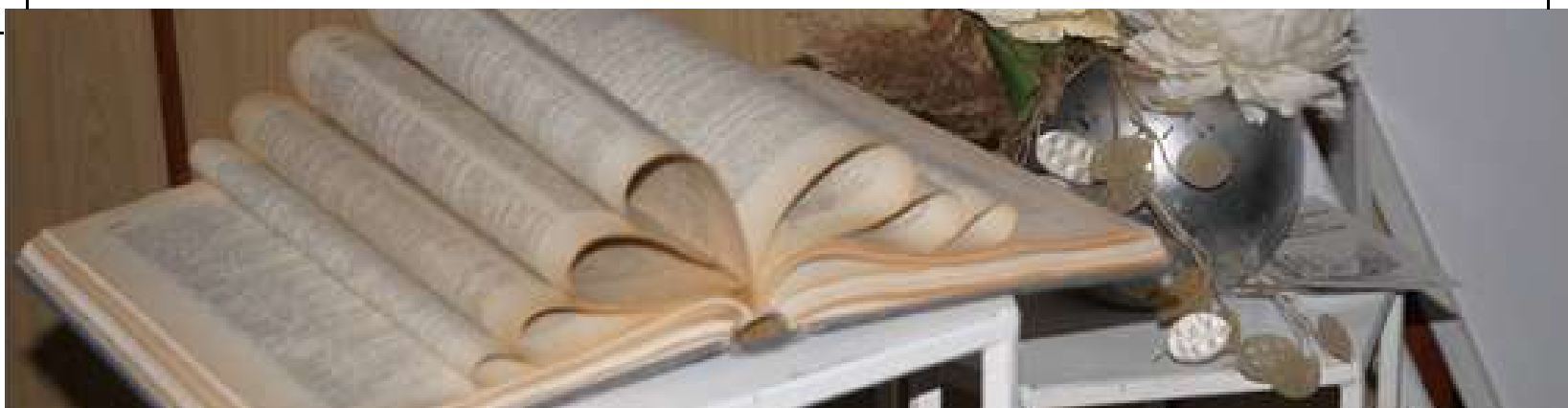

OCTOMBRIE 2022 Nr.28

ZIARUL TRANSORIZONTIC

SUMAR

- 02 PICĂTURI DE ARMONIE PENTRU PROFESORI
- 03 MESERIA DE DASCĂL
- 05 DESCHIDEREA DECADEI CATEDREI ȘTIINȚE SOCIOUMANE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ
- 07 OMAGIU ȘI RECUNOȘTINȚĂ PENTRU MĂRIA SA - DASCĂLUL!
- 11 ZIUA PROFESIILOR JURIDICE
- 13 REVOLUȚIA FRANCEZĂ EVENIMENT ISTORIC CRUCIAL ÎN ISTORIA EPOCII MODERNE. REBEJA
- 15 ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE- FACTOR IMPORTANT ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR
- 19 LECȚIE PUBLICĂ LA BAZELE DREPTULUI PROCESUAL PENAL, I
- 21 REVOLUȚIA ENGLEZĂ-CALEA SPRE MODERNIZARE
- 23 EGALITATEA DE GEN- OPORTUNITĂȚI EGALE ÎNTR-O ȚARĂ DEMOCRATICĂ
- 28 PERCEPTORAT „FENOMENUL TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE PRIN OCHII ELEVILOR”
- 31 EDUCAȚIA PENTRU CETĂȚENIE GLOBALĂ O NECESITATE PENTRU UMANITATE.
- 33 JOBOTECA JURIDICĂ – PROGRAM PILOT DE PREGĂTIRE A TINERILOR DIN MOLDOVA PENTRU PIAȚA MUNCII.
- 35 EDUCAȚIA MUZICALĂ ÎN GRĂDINIȚĂ
- 41 ROLUL PĂRINȚILOR ÎN EDUCAȚIA COPIILOR
- 45 PROIECTUL "ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR DIN MOLDOVA" (PÎSM)
- 52 CONTRIBUȚIA EDUCAȚIEI NONFORMALE LA DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR
- 57 ,MĂSURI DE ACȚIUNE ȘI DE PREVENIRE ÎN CAZ DE INCENDIU, CUTREMUR DE PĂMÂNT ȘI ALTE SITUAȚII EXCEPȚIONALE”.
- 59 HALLOWEENUL – DISTRAȚIA SAU TRADIȚIE?

PICĂTURI DE ARMONIE PENTRU PROFESORI

Răsfoind filele trecutului, găsim un adevăr afirmat de-a lungul a 110 ani: aici, la margine de țară, își scrie istoria tumultoasă un Centru de Lumină, ascensionând îndârjit spre succes continuu. Sunt ani de experiență, dedicație, muncă în numele Omului și al Viitorului. Ideea că interesul pentru educație trebuie să fie unul persistent a fost transmisă din generație în generație și a direcționat întotdeauna activitatea instituției spre asigurarea unui proces educațional valoros. E o stare de spirit, trăită cu pasiune de Ambasadorii Cărții din Soroca, moștenită ca o viguroasă tradiție ce unește eforturile și profesionalismul pentru propășirea neamului. Fiecare profesor de aici știe că trebuie să semene caractere, ca să culeagă destine deosebite.

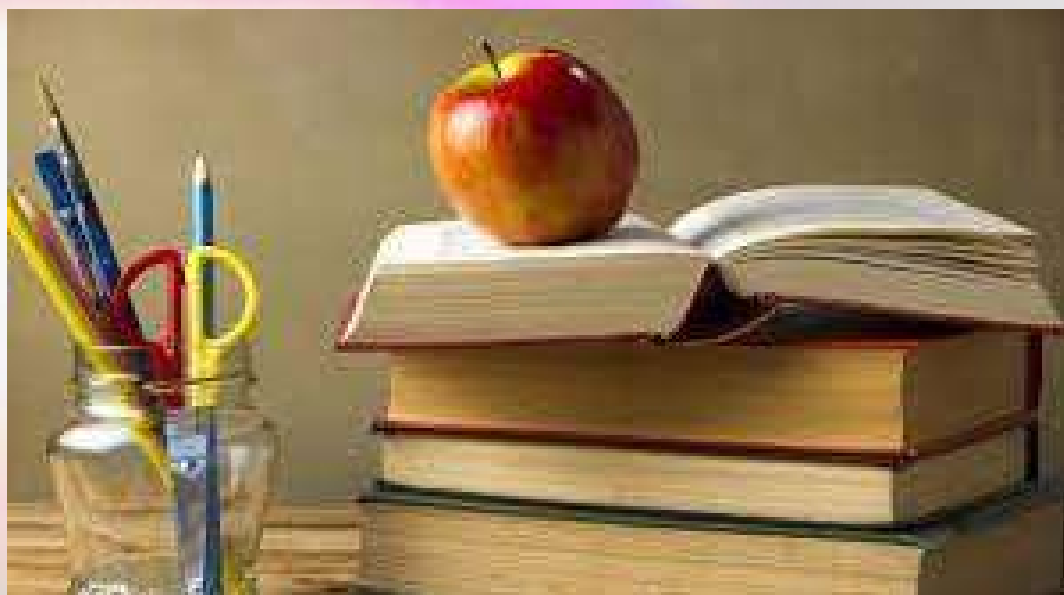
Spiru Haret spunea, la începutul secolului trecut, un lucru pe care nu ar trebui să îl uite nici actualii dascăli: „Învățătorul în școala lui are chemare de pace și iubire... pe care trebuie s-o aibă și în afară de școală. Căci misiunea la care chem pe învățător este un adevărat apostolat în sensul cel mai bun al cuvântului. El trebuie să își ia sarcina de a semăna vorba cea bună printre săraci și ignoranți, să ducă sfat și îndemn celor mici și slabi.”

Deci, dragi profesori, vin să vă transmit tradiționalul mesaj să fiți încununăți cu sănătate, putere de muncă, perseverență în nobila misiune pe care v-ați asumat-o. Cu spirit de motivație permanentă pentru discipoli, noi, cei care ne-am legat destinul de educație, să ne lăsăm amprenta în sufletele și viețile lor, fiind un bun exemplu de urmat.

Director, Tatiana VIȘNIOVAIA

MESERIA DE DASCĂL

Dascălii nu au aparut întâmplător în această lume. Dumnezeu i-a trimis pe Pământ pentru a împărți Lumină și Căldură.

Dascălii adevărați nu își aleg această profesie pentru a avea un loc de muncă, ori pentru foloase materiale, nici pentru a-și urmări propriile interese. Acești oameni au fost înzestrați cu har și au hotărât că menirea lor este aceea de a dăruia. Aparent neînsemnați, lipsiți de acea putere atât de mult râvnită în zilele noastre, continuă să lupte folosind armele ce le sunt

la îndemână: mintea și sufletul. Mângâierea lor în zilele umbrite de norii ignoranței, ai aroganței sunt acele mâini calde care le oferă câte o floare, ori zâmbetul sincer și curat ce apare pe chipul discipolilor. În clasă, se simt cel mai bine, căci acolo sunt feriți de răutate și dispreț.

De multe ori sunt învinuiți pentru nereușitele elevilor, pentru comportamentul lor rebel și dezlănțuit și atunci sufletul li se umple de tristețe, știind câte eforturi stau în

spatele acestei „îndeletniciri” aparent facile. Impresia multora că munca lor se rezumă la cele opt ore îi pun în fața unei situații nedrepte pentru că ei știu că activitatea de pregătire profesională continuă acasă în fața cărților, sau a calculatorului, ei știu să organizeze serbări, excursii, sau stau în afara orelor de curs pentru a-i pregăti pe elevi, sau pentru a întocmi proiecte de care vor beneficia aceștia. Și chiar dacă ei știu aceste lucruri, iar rezultatele muncii lor se văd cu ușurință, cum pot schimba percepția unora despre rolul lor în comunitate? Nu pot striga în gura mare, pentru că nu le stă în caracter să epateze, nu se pot plânge, pentru că au demnitate, nu pot riposta, pentru că nu le place răzbunarea. Un lucru este însă cert. Nimeni și nimic nu-i va face să renunțe, ori să se resemneze, pentru că au la îndemână cele mai importante arme: mintea și sufletul.

Dedic aceste cuvinte colegilor care simt și gândesc asemeni mie.

Mergi și dăruiește-o celor care-așteaptă să le dai puterea ta.

De vei căuta Speranța chiar și atunci când ai pierdut,

Du-te luminează calea pentru acei ce nu văd sensul drumului spre infinit.

Și de cauți Omenia și-ai norocul s-o găsești,

Le arată bunătate celor care ar dori cu disperare locului să te oprești.

Iar de cauți Puritate, lângă tine-o vei afla

De vei coborî privirea spre acei ce sens dau vieții pentru a primi lumina sa.

Și când nu mai vezi în juru-ți nici speranță, nici iubire,

Și în crunta-ți disperare crezi că totul e pierdut,

Vei simți mânuțe calde și un strop de fericire

Care îți vor da putere să o iei de la-nceput.

Virgilia CELAC,
director adjunct pentru
instruire și educație

DESCHIDERA DECADEI CATEDREI ȘTIINȚE SOCIOUMANE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

În perioada 03 – 07 octombrie 2022, în Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca s-a desfășurat decada catedrei *Științe socioumane și Asistență socială*.

Tradițional, săptămâna catedrei începe cu evenimentul de deschidere, care în anul curent a coincis cu sărbătoarea dedicată *Zilei Profesorului*.

Cu scopul de a destinde cadrele didactice și de a crea o atmosferă plăcută, dar și pentru a întâmpina momentele strălucitoare ale Zilei Profesionale, sărbătorite în cadrul colegiului, organizatorii au desfășurat un proiect fotografic: *„Un dascăl, o poză, o amintire”*.

„Fotografia este un mod de a simți, de a atinge, de a iubi. Ceea ce immortalizezi în poză este păstrat pentru totdeauna rămânând o amintire vie a lucrurilor mărunte, mult timp după ce tu vei fi uitat totul”, afirma Aaron Siskind.

Astfel, în dimineața zilei de 3 octombrie 2022, în holul colegiului a predominat adevărata dispoziție de sărbătoare.

Cadrede didactice au fost întâmpinate de membrii catedrei *Științe socioumane și Asistență socială* și elevi cu un mesaj de felicitare, flori și un buchet de melodii melancolice, după care au fost invitați să-și facă o poză pe fundalul decorului frumos eșafodat.

Responsabili de organizarea acestui concept au fost cadrele didactice: Emilia Usatîi, Aliona Tașnic, Diana Tanas, Cristina Doga.

Aliona TAȘNIC & Emilia USATÎI
Diana TANAS & Cristina DOGA

OMAGIU ȘI RECUNOȘTINȚĂ PENTRU MĂRIA SA - DĂSCĂLUL!

În 1994, UNESCO a instituit, pe 5 octombrie, *Ziua Profesorului*, în onoarea tuturor dascălilor, de la educatorii din instituțiile preșcolare până la profesorii și lectorii universitari.

De ce 5 octombrie?

Data a fost aleasă în memoria unui eveniment important pentru profesori – adoptarea

Recomandării „cu privire la statutul profesorilor”, la 5 octombrie 1966. Recomandarea a fost primul document internațional care a subliniat rolul celor care lucrează în domeniul educației și importanța acesteia în societate.

În acest context, la data de 03 octombrie 2022, în colegiu a

fost proiectat și desfășurat spectacolul artistic, intitulat „Profesorul între trecut, prezent și viitor”.

Educația a fost și v-a fi un imperativ comun pentru toate timpurile, de aceea, întreaga activitate festivă a reflectat omagiu cadrelor didactice, ce au nobila misiune de a contura personalități în această lume zbuciumată.

Dascălii sunt cei care ne învață cum să pășim în viață, cum să privim mereu spre înălțimi, cum să vorbim, cum să iertăm, cum să devenim exemplari. Ei ne luminează drumul atunci când pășim prin întuneric, ne confirmă ori de câte ori suntem pe drumul cel bun. Profesorii ne sunt alături o bună parte a vieții noastre și, cel puțin pentru aceasta suntem datori să ne închinăm în fața lor.

Concertul a impresionat spectatorii prin amalgamul de emoții contradictorii: de nostalgie, trecut, revedere și explorare, necunoscut și

viitor, stări, atât de comune pentru fiecare; prin prestațiile inefabile în scenă a protagoniștilor, dar și prin atmosfera de grațitudine față de cadrele didactice, surprinsă în fiecare număr artistic.

Este de remarcat faptul, că activitatea dedicată Zilei profesorului, a fost intercalată cu sărbătorirea a celor *110 ani de viață ai Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca*. Aceste secole nu pot fi „reînviată” în întregul lor, din motive obiective, rămânând în umbră sau chiar în întuneric lungi perioade; și poate că nu ar fi rău să le îmbrăcăm în legendă, începuturile fiind mereu scăldate într-o aureolă romantică și plină de speranțe. Totuși, accentul a fost pus pe timpurile mai apropiate, mai ușor de reconstituit și capabile să sublinieze ideea de tradiție, de continuitate și, în cele din urmă, de destine.

Firește, sufletul școlii este și rămâne DASCĂLUL, acest arhitect care pregătește cu talent și pasiune planul viitoarei personalități, acest sculptor care dăltuiește cu măiestrie și

și migală profilul viitorului cetățean.

El este flacăra nestinsă, care ne va lumina cărările vieții până la adânci bătrâneți și, în sfârșit, este OMUL-căruia îi datorăm, mult-puțin – succesul nostru în viață.

În această ordine de idei, ținem să aducem mulțumire și apreciere tuturor protagoniștilor spectacolului, dar și tuturor celor care, indirect, s-au implicat în organizarea acestui eveniment festiv.

Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității a fost realizată cu suportul neobositelor cadre didactice Emilia Usatîi, Aliona Tașnic, Diana Tanas, Cristina Doga și sub monitorizarea managerului iscusit Tatiana Vișniovaia.

Aliona Tașnic & Emilia Usatîi
Diana TANAS & Cristina DOGA

ZIUA PROFESIILOR JURIDICE

Educația juridică este un proces continuu în care profesioniștii dreptului sunt în același timp profesori și discipoli. Juriștii sunt modele de comportament și de atitudine, repere pentru societate.

Profesiile juridice oferă o imagine clară asupra viitorului celor ce au ales această specialitate, la fel ca dinamismul și complexitatea lor.

Rolul Profesiilor juridice într-o societate este unul fundamental și anume de a face supremația legii efectivă, de a promova drepturile omului, de a-i ajuta pe cei defavorizați și de a da voce celor care nu au o influență politică.

În acest context, în cadrul colegiului Mihai Eminescu, Valentina RUSU, profesoară de drept și științe juridice, a propus un generic: ” Ziua profesiilor juridice ”, miercuri, pe data de 05.10.2022, fiind marcată de o serie de activități, care s-au desfășurat pe parcursul întregii zile.

La pauza mare, în holul instituției, s-a desfășurat expoziția juridică unde elevii au avut posibilitatea de a se familiariza cu funcțiile juridice: grefier, avocat, procuror, judecător, asistent judiciar, de a analiza galeria cu panouri informative, broșurile și reprezentanții specialității Jurisprudența, îmbrăcați în vestimentația specifică funcțiilor reprezentate.

O altă activitate, ce completează genericul, realizată în această zi, a fost seminarul teoretico - practic cu tematica:

”Teoria -Practica : pașii de accedere la funcțiile juridice: grefier, avocat, procuror, judecător”. Scopul seminarului a fost informarea elevilor cu privire la funcțiile juridice, etapele de accedere la ele și acordarea posibilității de a participa la panelul de discuții cu profesioniștii din domeniu.

Reflecțiile elevilor au fost diverse, ceea ce denotă faptul că fiecare este o individualitate, totuși toate au evidențiat impactul pozitiv al activităților realizate pentru formarea profesională a elevilor.

Valentina RUSU

Profesoară de drept și științe juridice, grad didactic II

REVOLUȚIA FRANCEZĂ EVENIMENT ISTORIC CRUCIAL ÎN ISTORIA EPOCII MODERNE.

În cadrul decadei catedrei, la data de 06.10.22, în incinta Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca a fost organizată, lecția de istoria românilor și universală cu subiectul: „ *Dictatura iacobină .Consulatul*”.

Elevii grupei 22, specialitatea „Învățământ primar”, au lucrat prin prisma inteligențelor multiple. Fiind grupați în echipe, au fost propuse exerciții diferențiate de studiere a subiectului istoric.

Elevii grupului *inteligențe logico matematice* –au creat perechi logice dintre șirul de imagini și termeni istorici propuși, apoi au identificat etapele Revoluției Franceze.

Cei din grupul *inteligențe lingvistice* – au decodat cuvântul cheie, liderul iacobinilor Robespierre din careul de cuvinte, au detaliat informații despre faza a doua, când a fost instaurată dictatura iacobină.

Grupul *intelența spațială* a demonstrat la hartă spațiile cu referire la subiect.

„Revoluția este războiul libertății
împotriva dușmanilor săi.
Constituția este regula libertății
atunci când este victorios și pașnic”
Maximilien Robespierre.

Elevii din grupul *intelențe-arte* au desenat simboluri revoluționare și au interpretat imaginile istorice.

Grupul *intelențe și abilități TIC*- au selectat citate, curiozități, secvențe video ,care au fost utile pentru generalizarea informațiilor istorice. Elevii cu plăcere au descoperit consecințele Revoluției Franceze, au apreciat importanța și rolurile lui Napoleon Bonaparte evidențiind abilitățile sale de strateg militar, luptător cu ambiții și obiective bine stabilite și capacitatea de a se proclama consul pe viață în 1802.

Elevii au fost apreciați pentru creativitate și implicare activă la lecție.

Valentina REBEJA,
profesor de istoria
românilor și
universală, grad didactic II

ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE- FACTOR IMPORTANT ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR

Modernizarea și perfecționarea procesului instructiv-educativ presupune îmbinarea activităților școlare cu activitățile extrașcolare. Îmbinarea acestora are numeroase valențe formative.

Activitățile extracurriculare sunt definite de unii cercetători ca fiind „totalitatea activităților educative planificate, organizate și desfășurate în instituțiile de învățământ sau în alte spații, în colaborare cu diverse organizații, având scop educațional, dar mai puțin riguroase decât cele formale și desfășurate în afara incidenței programelor școlare, conduse de persoane calificate, cu scopul completării formării personalității elevului asigurată de educația formală sau dezvoltării altor aspecte particulare ale personalității acestuia.”

Activitățile extracurriculare sunt o modalitate prin care elevilor li se pot dezvolta anumite abilități, unele competențe, într-un mod mai puțin rigid, prin folosirea unor strategii moderne, a unor abordări pozitive care le stârnesc elevilor creativitatea și interesul pentru un anumit domeniu. Ele contribuie din plin la dezvoltarea socială și la cea personală a elevului. Activitățile extracurriculare urmăresc maxima valorizare a unor competențe precum: dezvoltarea unor abilități interpersonale, muncă în echipă, inițierea și implementarea unor proiecte personale sau în echipă, etc.

Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea talentelor, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ. Activitatea extrașcolară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul educativ. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale.

Activitatea extracurriculară este o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care

să permită stimularea creativă a elevilor. Diversitatea activităților extrașcolare oferite crește interesul elevilor pentru școală și pentru oferta educațională.

În acest context, în cadrul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca a fost organizat concursul distractiv „**100 DE ELEVI AU ZIS**”, monitorizat de profesorii Fiodorciuc Daniela, Lipovanciuc Vitalie, Levandovschi Irina.

Obiectivele specifice concursului au fost:

1. asigurarea unui climat propice dezvoltării abilităților de comunicare, de relaționare și de muncă în echipă a elevilor;
2. dezvoltarea aptitudinilor motivaționale, ale creativității, ale simțului estetic;
3. colaborarea cu alte cadre didactice;
4. asigurarea unor alternative de petrecere a timpului liber;
5. experimentarea unor situații concrete de viață și valorificarea lor;
6. dezvoltarea unor atitudini pozitive, umaniste, tolerante.

Prin intermediul concursului, elevii au dobândit o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Profesorii au fost creativi pentru ca elevii să fie atrași, impresionați de activitate.

Activitățile extrașcolare, bine pregătite, sunt atractive, stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar din

partea profesorilor.

Prin intermediul concursului, s-a punctat ideea că participarea la activitățile extracurriculare îi ajută pe adolescenți să se înțeleagă pe ei înșiși prin observarea și interpretarea propriului comportament din timpul participării la aceste activități.

În concluzie, susținem că educația extracurriculară are un rol foarte important în formarea personalității elevilor și a dezvoltării armonioase a intelectului acestora. Îmbinarea educației formale, existentă în școli pe baza programului curricular și cea extracurriculară, în unități școlare sau în afara acestora au ca scop dobândirea de către tineri a cunoștințelor și competențelor care să le permită continuarea educației de-a lungul întregii vieți. Deci, elevii trebuie încurajați să participe în cadrul activităților extracurriculare.

Daniela FIODORCIUC,
profesoară, grad didactic Superior

LECȚIE PUBLICĂ LA BAZELE DREPTULUI PROCESUAL PENAL I

Pe data de 7 octombrie 2022, în cadrul Decadei Catedrei Științe Socioumane și Asistență Socială, de către profesoara de științe juridice- Iliuhin Tatiana, a fost desfășurată ora cu public în grupa 44, specialitatea „Jurisprudența”cu subiectul : „Instanțele judecătorești și competența lor”.

Profesoara Iliuhin Tatiana, menționează că Justiția se desfășoară în numele legii doar de către instanțele judecătorești, care soluționează cauza dedusă judecării cu garantarea respectării drepturilor subiecților procesuali. Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Astfel, în cadrul orei obiectivele principale au fost să cunoască PORTALUL NAȚIONAL AL INSTANȚELOR, să identifice care sunt instanțele, să se informeze despre rolul și atribuțiile instanțelor judecătorești naționale și competența lor.

În cadrul orei , studenții au avut uniforma grefierului pentru a crea o atmosferă mai deosebită, în cadrul lecției au fost utilizate următoarele metode și procedee: conversația, explicația, jocul „ Căutarea cuvintelor”, metoda „ Copacul ideilor”, vizionarea unui filmuleț cu tematica „ Ce ai voie și ce nu, să faci în timpul unui proces de judecată”, o demonstrație în mod practic despre un caz care a trecut prin

toate instanțele judecătorești naționale, precum și mijloace didactice cum ar fi: Codul Penal, fișe de lucru, tablă, calculator, proiector, planșe.

Studentii au exprimat următoarele impresii despre lecție:

Ornela Cazac „Consider că această oră cu public a fost una foarte interesantă ,dar și importantă, care va rămâne pentru mine o lecție din care am luat informații utile”.

Pricauțan Alexandrina „ În cadrul lecției ne-am îmbunătățit cunoștințele referitor la Instanțele judecătorești naționale din Republica Moldova, îi mulțumim doamnei Tatiana am avut parte de o lecție foarte interactivă și interesantă, cu diferite activități.

Sorocean Igor: „ Lecția a fost foarte utilă și productivă pentru mine, deoarece m-am aprofundat informativ și creativ în componentele justiției în ceea ce ține de Instanțe, justițiabili, nivelul ierarhizării lor, de unde am desprins o gamă largă de competențe și atribuții ale acestor Organe juridice”.

**Tatiana ILIUHIN , profesoară
de științe juridice.**

REVOLUȚIA ENGLEZĂ-CALEA SPRE MODERNIZARE

„După priveliștea lumii, după minunile naturii, nimic nu este mai interesant, mai vrednic de luarea noastră aminte decât istoria .”

Mihail Kogălniceanu

Societatea se dezvoltă pe parcursul istoriei, dar istoria însăși e dezvoltarea societății.

Ca să înțelegem care a fost procesul de dezvoltare al ei , trebuie să cercetăm unele teme mai amănunțit. Analizând evoluția societății putem observa că acestea urmează un fir istoric, adesea datorită cauzelor și consecințelor . Istoria ne oferă posibilitatea de a cunoaște cum s-a schimbat viața de zi cu zi de-a lungul secolelor și care au fost inovațiile și descoperirile care ne-au adus pînă în zilele noastre.

La data de 7.10.22, în grupa 28, a avut loc o lecție cu public , la care s-a studiat tema ” Anglia de la Monarhie absolută la cea Parlamentară”, la care elevii au încercat să înțeleagă cauzelr și consecințele acestui eveniment.

Elevii se folosesc astăzi de multe gadgeturi, inovații tehnologice , dar nimeni nici nu-și putea imagina acest lucru acum 400 de ani în urmă, cînd cea mai mare inovație era tiparul și mașina de tors.

Epoca modernă a fost influențată de revoluțiile agrară și industrială și nu în ultimul rînd de revoluțiile sociale. Anglia a fost epicentrul acestor schimbări și inovații, ceea ce ne face să studiem mai profund istoria acestui teritoriu.

Dar care au fost cauzele modernizării de atunci pentru ca consecințele aceluși eveniment să aibă impact și asupra acestei epoci?

Starea grea a cetățenilor, atitudinea statului și nu în ultimul rând, Marea dorință a omului de a fi liber și de a-și hotărî singur soarta.

Revoluția engleză a fost baza schimbărilor în lume, a primirii și aprobării drepturilor omului și un imbold pentru întreaga Europă de a se moderniza.

Cu toate că procesul a fost destul de lung, azi noi putem exista într-o lume mai bună.

Irina LEVANDOVSCII,
profesor de istorie, grad didactic II

EGALITATEA DE GEN- OPORTUNITĂȚI EGALE ÎNTR-O ȚARĂ DEMOCRATICĂ

Moldova și-a asumat angajamente internaționale și naționale de a promova egalitatea de gen și abilitarea femeilor, în particular prin ratificarea Convenției privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW) și ale diverselor convenții ale Organizației Mondiale a Muncii. De la adoptarea în 2006 a Legii nr. 5 privind asigurarea egalității de șanse între bărbați și femei, a fost

implementată o serie de strategii și planuri de acțiune naționale, care au promovat egalitatea de gen. În 2016 a fost introdusă legea care prevede o cotă de 40 la sută de reprezentare minimă a ambelor sexe în organele de conducere și în listele electorale, posibilitatea concediului de paternitate și interzicerea publicității sexiste. Cu toate acestea, aplicarea măsurilor privind egalitatea de gen este încă lentă.

Femeile din Moldova se confruntă cu obstacole specifice în educație și pe piața muncii. Atitudinile patriarhale persistente le limitează alegerea privind educația și opțiunile de angajare. 23

Femeile se confruntă și cu practici discriminatorii. Printre acestea se numără disparități salariale semnificative, segregarea pe ocupații cu salarii mai mici, distribuirea inegală a muncii și a responsabilităților familiale, și accesul limitat la îngrijirea copilului.

Inițiativele noastre sporesc capacitățile tinerilor de a înțelege importanța egalității de gen, având ca scop îmbunătățirea capacităților de luare a deciziilor nondiscriminatorii, stimularea participării lor și oportunități egale de leadership la toate nivelurile decizionale în viața politică, economică, publică și asigurarea unei vieți fără violență pentru femei și fete în mod special.

Deși Constituția specifică că femeile se bucură de aceleași drepturi ca și bărbații, în realitate, din cauza stereotipurilor existente în societate, există inegalități între femei și bărbați. Principiile egalității de gen promovează ideea că fiecare persoană, indiferent de gen, poate să-și urmeze visul fără să audă replici de tipul „aceasta nu e o treabă pentru femei/bărbați”.

Mai multe studii au demonstrat că măsurile concrete luate pentru atingerea egalității de gen în viața publică și privată a unei țări contribuie la o dezvoltare economică și democratică mai rapidă și durabilă. Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) recunoaște importanța egalității în

drepturi a femeilor și bărbaților drept element esențial în promovarea păcii, democrației durabile și a dezvoltării economice. Egalitatea între genuri poate fi considerată un indicator pentru societățile dezvoltate. Populația globală include peste 50% femei, totuși, există numeroase inegalități între persoanele de sex masculin și cele de sex feminin, de exemplu salarii mai mici, violență domestică, probleme de emancipare. Genul cu care se naște cineva nu influențează demnitatea și calitatea vieții în societățile dezvoltate.

Cadrul legislativ național pentru egalitatea între femei și bărbați este în conformitate cu angajamentele internaționale. Cu toate acestea, implementarea rămâne în urmă, iar femeile se confruntă cu discriminare și inegalitate în viața socială, economică și politică, duc lipsa oportunităților eficiente pentru participare la luarea deciziilor în sectorul public și cel privat.

În Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca, al 2-lea an consecutiv, grupul de inițiativă PEACE (Partajare, Educație, Angajament, Cooperare, Egalitate) în parteneriat CRT DACIA implementează proiectul „ACASĂ TOȚI SUNT EGALI!”, care are drept scop de a contribui la diminuarea acestui fenomen prin:

- organizarea cursurilor informative la subiectul egalității de gen;
- identificarea și promovarea unor exemple de bune practici în domeniul egalității de șanse;
- organizarea diverselor măsuri de sensibilizare a participanților în cadrul proiectului.

Prin diverse metode și activități de educație non-formală, tinerii participanți au avut ocazia să cunoască, să înțeleagă și să

analizeze mai profund subiectul egalității de gen în general, cât și despre egalitatea de gen în cuplu și familie, dat fiind faptul că familia este punctul de pornire a tuturor comportamentelor și atitudinilor manifestate mai târziu în mediul social.

Seminarele organizate cu profesorii au vizat crearea unui mediu interactiv de comunicare și dezbateri cu privire la problematica pusă în discuție. Cadrele didactice instruite vor observa comportamentul elevilor pentru a putea preveni-identifica-soluționa manifestările discriminatorii în bază de gen ale acestora prin discuții atât cu copii în cauză cât și cu familiile lor. Doar o bună colaborare a familiei cu personalul didactic va reuși o eficientă promovare a egalității de gen atât în familie, în societate.

Rolul cadrelor didactice va fi acela de a omogeniza colectivul de tineri, de a-i determina să-și respecte colegii, prietenii, membrii familiei și rudele fără atitudini discriminatorii.

Acest lucru se poate realiza prin dezbateri colective, prin intermediul metodologiei bazate pe principiul învățării prin experimentare, prin combinarea lucrului individual cu lucrul în grup, studiul de caz, jocurilor de rol, simulare, etc. Copii trebuie învățați ce înseamnă a trăi într-o societate care respectă dreptul egalității de gen: a se înțelege reciproc, a fi atenți la dorințele și necesitățile celor din jur, a exprima problemele în cuvinte nu în fapte, a lua decizii prin prisma nevoilor, valorilor și principiilor individuale, a-și controla pornirile discriminatorii.

**Ludmila DUBCIUC , director-adjunct,
liderul grupului de inițiativă al proiectului
„ACASĂ TOȚI SUNT EGALI!”
Tatiana MITROFAN , cadru didactic,
mentor al grupului de inițiativă.**

PERCEPTORAT „FENOMENUL TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE PRIN OCHII ELEVILOR”

”Traficul de ființe umane – o formă modernă de sclavie într-o lume vulnerabilă.”

Fenomenul traficului de ființe umane nu este unul aparte, specific doar țării noastre, ci are un caracter internațional și transfrontalier, care face parte din ceea ce numim noi criminalitate organizată.

În Republica Moldova, a căpătat amploare, începând cu anii 1994-1995 când migrația ilegală, provocată de criza economică și recesiunea în producție, inflația, creșterea numărului de șomeri, reducerea cheltuielilor în sfera socială a avut un impact dezastruos asupra dezvoltării situației de migrațiune în RM, iar migrația ilegală a devenit un fenomen obișnuit și tolerat, considerat uneori drept unica soluție de lichidare a sărăciei.

Anual, în lume circa 600.000 – 820.000 de persoane sunt traficate peste granița de stat, aici nefiind incluse și cele care sunt traficate în interiorul statelor, număr care poate atinge cifre de milioane;

Circa 70% din numărul persoanelor traficate, sunt femeii și fete, care în mare majoritate sunt impuse să practice prostituția; Aproximativ 50% din numărul persoanelor traficate, sunt minori, care sunt exploatați sexual, muncă silită, sau le sunt preluate organele; În multe cazuri, victimelor traficului de ființe umane, care pot fi atât femeii, bărbați, chiar și copii minori, le sunt promise locuri de muncă avantajoase în străinătate.

Ulterior, odată ajunși la locul de destinație, adeseori pe contul traficantilor, acestea descoperă că sunt “îndatorate” traficantilor și prin urmare obligate să muncească gratis sau pentru un salariu derizoriu.

Femeile și fetele sunt adesea recrutate ca să lucreze în sectorul serviciilor sau domeniul hotelier, dar sfârșesc prin a se prostitua, forțate de teamă, de “datorii”, de dependența de droguri sau de violență.

În contextul marcării Zilei Europene de luptă împotriva traficului de ființe umane, informăm despre desfășurarea Campaniei naționale „Săptămâna de luptă împotriva traficului de ființe umane”, în perioada 17- 23 octombrie, deja al 11- lea an , Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca este antrenat în derularea acțiunilor de prevenire a traficului.

De această dată, am marcat altfel această decadă- am coordonat un experiment social axat pe cunoaștere, percepție, înțelegere și viziune asupra unei probleme.

Pe parcursul săptămânii, au fost provocați mai mulți adolescenți să descrie traficul de ființe umane așa cum îl percep ei.

Timp de trei zile, Angela Cetulean, eleva grupei 41 a inițiat discuții cu mai mulți elevi din instituției privind fenomenul TFU. În concluzie despre experimentul social: „Tinerii au manifestat deschidere în acordarea interviului, tinerii conștientizează cauzele și consecințele, percep și interiorizează acest fenomen negativ.”

La partea a doua a percepătorului privind totalizarea și concluzionarea acestuia, tinerii au fost îndemnați de către Crina Cebotari, eleva grupei 24 să acceseze Portalul Comitetului

Național pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane, care oferă o detaliere în acest domeniu. Tinerii au accesat și s-au familiarizat cu diferite secțiuni care au misiunea de a le furniza informații precum: persoanele responsabile pe regiuni în materia contracarării TFU, date statistice care confirmă necesitatea acestei campanii, modalitățile de alertă și linia fierbinte.

Perceptoratul a fost monitorizat de către cadrele didactice Emilia Usatîi, Aliona Tașnic, Diana Tanas, subscriu comunicatul dat pentru publicația periodică a instituției Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca.

EDUCAȚIA PENTRU CETĂȚENIE GLOBALĂ O NECESITATE PENTRU UMANITATE.

Un cetățean global este **cineva care este conștient și înțelege lumea mai larg** – și locul pe care îl are în ea. El își asumă un rol activ în comunitatea sa și lucrează cu alții pentru a face planeta mai pașnică, durabilă și mai echitabilă... Cetățenia globală îi ajută pe tineri să: își construiască propria înțelegere a evenimentelor mondiale. Este esențial să fii cetățean global pentru a dezvolta conștientizarea

și empatia culturală, pentru a păstra planeta pe care toți oamenii o împărtășesc și pentru a te pregăti mai bine cu scopul de a prospera în comunitatea din ce în ce mai globală.

Importanța cetățeniei globale : Prin experiențele internaționale, indivizii dezvoltă o **mai mare conștientizare** a provocărilor cu care se confruntă diferitele părți ale lumii.

În perioada 21-23 octombrie, elevele Olivia Fiodorciuc și Varvara Pereteatcu alături de profesoara Diana Tanas, s-au

aprofundat în subiecte actuale, precum:

- Advocacy;
- Înțelegerea problemei - cauze și efecte, instrumente de analiză a problemelor locale;
- Actori naționali și locali - parteneri în situații de criză;
- Planificarea acțiunilor de rezolvare a problemei;
- Pregătirea planurilor de advocacy și a bugetului aferent prin consultarea comunității.

Proiectul are misiunea de a dezvolta capacități de liderism comunitar. Următoarea etapă presupune definitivarea planului de acțiuni și rezolvarea unei probleme reieșind din chestionarele aplicate la nivel local.

Proiectul "Educație pentru cetățenia globală" este implementat în parteneriat cu APSCF, în cadrul programului de granturi al proiectului "Sprijin pentru refugiați sub umbrela APSCF", cu suportul financiar al donatorului Diakonie Katastrophenhilfe în perioada august - decembrie 2022.

Cine sunt partenerii noștri?

Y-PEER este o rețea de tineri educatori de la egal la egal, care organizează activități de informare, educare și comunicare cu semenii lor. Scopul educatorilor de la egal la egal este de a dezvolta cunoștințe, atitudini și deprinderi utile de viață în rândul tinerilor, pentru a-și proteja propria sănătate cu toată responsabilitatea.

Programul Y-PEER ca metodă inovativă de instruire, a fost aprobat de Ministerul Educației.

Diana TANAS,
Profesoară,
Grad Didactic I

JOBOTECA JURIDICĂ – PROGRAM PILOT DE PREGĂTIRE A TINERILOR DIN MOLDOVA PENTRU PIAȚA MUNCII.

La Soroca s-a lansat programul de ghidare în carieră a elevilor ” Joboteca Juridică ”, prin prisma profesiilor juridice.

Sâmbătă, 22.10 2022, peste 40 de elevi din clasele IX – XII din raionul Soroca, dintre care 6 elevi ai Colegiului ” Mihai Eminescu”, îndrumați de profesoara de dreptși științe juridice ValentinaRUSU, și-au dat întâlnire în cabinetul Joboteca din cadrul Liceului Teoretic ” Constantin Stere ”, cu ocazia lansării proiectului, care urmează să deruleze un an de zile.

Au fost selectați elevi din 5 instituții de învățământ din r-nul Soroca: Liceul Teoretic ” C. Stere ”, Liceul Teoretic ” Visoca ”, Gimnaziul Rublenița, Gimnaziul Racovăț și Colegiul ”Mihai Eminescu” din Soroca.

Pe parcursul anului de studii 2022-2023, tinerii vor beneficia de 4 traininguri de ghidare în carieră, 4 ședințe de diseminare a bunelor practici, 3 ședințe de ghidare în cariera juridică față în față cu profesioniștii din diverse domenii ale dreptului, 2 ședințe

de consultații: co-participare în procesul de editare a Ghidului Profesiilor Juridice, precum și multe activități interactive și experiențe de neuitat.

La deschiderea evenimentului au fost reprezentanți ai instituțiilor beneficiare, care și-au manifestat suportul și deschiderea în relațiile de colaborare cu Centru de Leadership pentru Justiție, urându-le succes și atingerea performanțelor în cadrul proiectului.

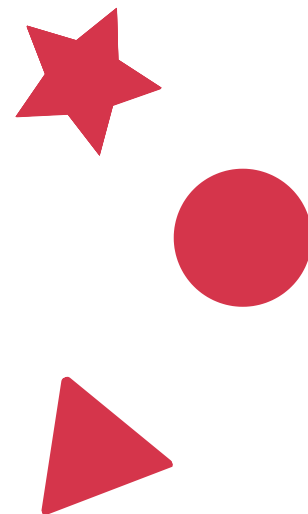
Pentru Colegiul ” Mihai Eminescu ” din Soroca este o binecuvântare constituirea unui acord de colaborare încheiat cu Centru de Leadership pentru Justiție, ceea ce denotă faptul că se deschid noi orizonturi pentru elevii colegiului de la specialitatea : Jurisprudență.

Valentina RUSU

Profesoară de drept și științe juridice, grad didactic II

EDUCAȚIA MUZICALĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Încă din cele mai vechi timpuri, menirea educației a fost și este dezvoltarea armonioasă și multilaterală a copilului, care se bazează pe numeroși factori, printre care și educația artistică. Prin intermediul artei, copilul face cunoștință cu imaginile artistice care întregesc tabloul ce formează realitatea în care trăiește. Totodată, arta sensibilizează, educă gustul estetic, aduce veselie în viața omului indiferent de vârstă prin coloritul, finețea și nuanțele prin care sunt redată elementele acesteia. Muzica este considerată cea mai profundă formă de manifestare a artei, datorită bogăției de sunete prin intermediul cărora sunt exprimate idei și sentimente pe care le generează.

Muzica este prezentă în nenumărate manifestări ale vieții noastre. Ea ne încântă, ne bucură sau ne întristează, ne dezvăluie un bogat conținut de idei, ne ajută să înțelegem mai profund gânduri și evenimente, ne mobilizează forțele, ne îndeamnă la realizări nobile.

Educația muzicală se realizează de timpuriu, pentru a se obține rezultate considerabile în educarea copiilor „să asculte muzică”, nu doar „să audă muzică”. Drept urmare, curriculumul pentru educație timpurie, include activități de educație muzicală încă de la naștere sub formă de audiții sau alte forme mai puțin organizate, iar odată cu creșterea copilului, acestea să se desfășoare organizat și sistematic, cu selectarea de mijloace, metode și procedee corespunzătoare.

Mijloacele de realizare ale educației muzicale sunt:

1. Cântecul este cel mai utilizat mijloc de realizare a sarcinilor educației muzicale. Are un conținut variat, despre familie, natură, ținuturi, patrie, popor, tradiții pe baza cărora se formează deprinderi și priceperi elementare de a cânta individual, pe grupuri sau colectiv, se dezvoltă vocea și auzul muzical, ritmul. Etapele învățării unui cântec sunt:

- exerciții muzicale pregătitoare;
- anunțarea titlului și a autorului;
- familiarizarea copiilor cu conținutul cântecului;
- interpretarea model de către cadrul didactic (expresiv și corect din punct de vedere intonațional și ritmic)
- interpretarea cântecului împreună cu copiii (fragmente și integral);
- repetarea cântecului prin interpretare în diverse variante (pe grupe, în lanț, cu solist, cu acompaniament).

2. Jocurile muzicale au un aport important în dezvoltarea simțului ritmic și cel melodic al copiilor. Ritmul se dezvoltă prin bătăi din palme sau mers asociat cu bătăi din palme, a unor instrumente muzicale iar simțul melodic cu ajutorul cântecelor sau jocurilor muzicale care conțin diferențe mari de sunete (de la cel mai jos la cel mai înalt). Înălțimea sunetelor pot fi corelate cu ridicări ale brațelor, iar sunetele joase cu coborârea acestora. Jocurile muzicale de genul "Ghicește ce am lovit" sau „Deschide urechea bine!” copilul învață să diferențieze timbrul sunetelor. Jocurile muzicale pot fi:

- jocuri muzicale care se desfășoară după versuri (redarea ritmică a unor versuri prin bătăi din palme, bătăi în tobă etc.)

- jocuri muzicale care se desfășoară după o melodie cunoscută (executarea mișcărilor sugerate de caracterul acestuia, de imitare (broscuță, leu), bătați din palme, improvizație etc.)
- jocuri de recunoaștere (identificarea unui cântec sau a unui fragment, a unei melodii, conform regulilor stabilite anterior)
- jocuri muzicale care se desfășoară potrivit sarcinii sau comenzii primite (executarea unor mișcări în funcție de sarcină sau indicate de educatoare).

Privind din perspectiva unui alt tip de clasificare a jocurilor muzicale, distingem:

- jocuri ritmice (pentru perceperea duratei sunetelor: recitative, ritmice)
- jocuri pentru perceperea intensității sunetelor (tare-încet)
- jocuri pentru perceperea timbrului sunetelor vocale și instrumentale;
- jocuri pentru perceperea înălțimii sunetelor.

În structura unei activități de educația muzicală care cuprinde și un joc muzical, pot fi respectate următoarele etape:

- demonstrarea jocului muzical;
- executarea împreună cu copiii;
- executarea de către copii.

Cântecul poate deveni joc, dacă sunt formulate sarcini precum:

- interpretarea cu solist, pe roluri, în dialog, pe grupe de copii;
- marcarea timpilor prin utilizarea de instrumente muzicale, de bătați de palme, de pași de dans
- interpretarea cu acompaniament muzical;
- executarea unor mișcări sugerate de text sau de mersul liniei melodice;
- alternarea execuției cu audiția interioară.

3. Jocuri cu text și cânt sunt mai complexe decât jocurile muzicale, deoarece „îmbină într-o structură unitară elemente de mișcare cu textul și melodia unui cântec, mișcarea fiind subordonată direct conținutului cântecului. Jocul cu text și cânt indică exact mișcărilor pe care trebuie să le execute, cât și ordinea acestora (ex: „Bat din palme, clap, clap, clap...” copiii cântă și bat din palme la cuvintele „clap, clap, clap”; la joc).

Unele jocuri cu text și cânt solicită copiii doar să execute mișcări: jocul Bate vântul frunzele...(copiii cântă și imită în același timp mișcarea crengilor).

Un alt exemplu este jocul „La pădure” în care mișcările sunt sugerate de cuplet și se execută când se cântă refrenul: „Când am fost noi la pădure/Am cules la fragi și mure/Uite-așa, uite-așa”... (în versul „Uite-așa, uite-așa” copiii imită culesul fragilor și al murelor).

4. Audițiile muzicale dacă se realizează într-un cadru organizat acestea „formează și dezvoltă copiii de a asculta conștient, precum și de a înțelege mesajul muzical”. Audiția muzicală presupune parcurgerea următorilor pași:

- familiarizarea copiilor cu conținutul piesei muzicale programate pentru audiție;
- ascultarea piesei muzicale.

Audițiile muzicale pot cuprinde:

- ascultarea unui cântec executat de către educatoare sau un alt adult;
- ascultarea unui cântec executat de către copii mai mari;
- ascultarea unui cântec executat la un instrument muzical sau la un grup de instrumente;
- ascultarea unui basm muzical sau a unui basm însoțit de muzică;
- ascultarea unor piese muzicale din folclor sau a unor piese muzicale clasice, destinate copiilor.

Activitățile obligatorii de muzică se împarte în patru categorii:

- activitatea de predare;
- activitate de fixare;
- activitate de verificare;
- activitate mixtă.

Activitățile de educație muzicală dedicate exclusiv **predării** de noi cunoștințe sunt foarte rar întâlnite, întrucât sarcinile sunt restrânse și este urmată de activitatea de consolidare, prin urmare cea mai întâlnită formă de organizare este cea mixtă în care se predă un cântec și se repetă un joc sau se repetă un cântec și se predă un joc.

Activitățile **mixte** pot fi clasificate astfel:

- a) predarea unui cântec;
predarea unui joc cu cântec predat anterior;
- b) predarea unui cântec;
repetarea unui joc muzical predat anterior;
- c) audiție muzicală;
repetarea unui joc cu cântec predat anterior;
- d) audiție muzicală;
repetarea unui joc muzical;
- e) repetarea unui cântec;
predarea unui joc cu cântec;
- f) repetarea unui cântec;
predarea unui cântec.

Activitățile de **repetare** pot cuprinde:

- a) consolidarea însușirii unui cântec;
consolidarea însușirii unui joc cu text și cânt;
- b) consolidarea însușirii unui cântec;
consolidarea însușirii unui joc muzical.

Activitățile obligatorii de **verificare** cuprind:

- a) verificarea cântecelor însușite anterior;
- b) verificarea jocurilor cu text și cânt însușite anterior;

Pornind de la evidențierea tipurilor de activități obligatorii combinate, enumerăm în cele ce urmează cele mai importante etape:

a. Predarea unui cântec și repetarea jocului cu text și cânt/joc muzical:

- executarea cântecului de către educatoare;
- executarea cântecului împreună cu copiii;
- demonstrarea jocului cu cântec;
- executarea jocului de către copii.

b. Repetarea unui cântec și predarea unui joc cu text și cânt/joc muzical:

- executarea cântecului de către educatoare;
- executarea cântecului de către copii;
- interpretarea cântecului și jocului de către educatoare fără demonstrarea mișcărilor;
- executarea jocului împreună cu copiii;
- demonstrarea jocului cu text și cânt de către educatoare (text,

melodie, mișcare);

-executarea jocului cu întreaga grupă;

-încheierea.

c. Audiție muzicală și repetarea unui joc muzical:

-familiarizarea copiilor cu elementele piesei muzicale pe care urmează să o asculte;

-ascultarea piesei muzicale;

-reamintirea regulilor de desfășurare a jocului muzical și demonstrarea lui;

-executarea jocului muzical de către copii;

-încheierea;

Activitățile obligatorii de fixare cuprind:

- interpretarea cântecului de către educatoare;

- executarea cântecului de către copii;

- demonstrarea jocului cu cântec (melodie, text și mișcare) de către educatoare;

- executarea jocului de către copii;

- încheierea.

Activitățile obligatorii de verificare constau în:

- executarea cântecelor de către copii;

- reamintirea regulilor de desfășurare a jocului (muzical sau cu cântec)

- executarea jocului de către copii.

În încheiere, concluzionăm că educația muzicală ne oferă o paletă largă de organizare a activităților obligatorii prin intermediul cărora formăm copiilor deprinderea de interpretare, de intonare a sunetelor și a cântecelor, de pronunțare corectă a textelor, mânăuire a instrumentelor muzicale, dezvoltăm ritmul și, nu în ultimul rând, educăm memoria muzicală reproductivă.

**Tatiana VIȘNIOVIA, profesoară de didactica
educației muzicale
în instituțiile preșcolare, grad didactic superior**

ROLUL PĂRINȚILOR ÎN EDUCAȚIA COPIILOR

*„Părinții sunt modelele de bază pentru copii.
Fiecare cuvânt, mișcare și acțiune au un efect.”*

Bob Keeshan

Literatura de specialitate pune repetat în evidență importanța și rolul primordial pe care îl deține familia în dezvoltarea copilului, părinții având un impact direct și de durată asupra copiilor. Aceștia joacă un rol-cheie în educația și formarea lor ca persoane pentru societate.

Astfel, putem spune că formarea copilului începe chiar de la naștere sau chiar înainte de acest moment, prin felul părintelui de a vorbi cu copilul, de a se comporta cu acesta, de a se raporta la el, dar și prin modul de a se comporta părinții între ei înșiși, sau cu alți membrii ai familiei sau

în societate.

Știm și am auzit de foarte multe ori că familia este nucleul societății – poate uneori ni s-a părut mult, deoarece considerăm că alți mulți factori influențează traiectoria unei persoane, însă, analizând mai bine, ne dăm seama că această sintagmă este adevărată, familia chiar este nucleul societății.

Părinții sunt un bun exemplu pentru proprii copii, care au cel mai mare impact și cel mai bun exemplu de urmat, mai ales în primii ani de viață. Familia este cadrul fundamental în interiorul căruia sunt satisfăcute nevoile de bază ale copilului, atât biologice cât și psihologice și sociale. Familia și mediul familial reprezintă veriga de legătură a copilului cu societatea și constituie matricea care îi imprimă primele și cele mai importante trăsături caracteriale și morale ale copilului. Părinții au un rol extrem de important în dezvoltarea emoțională a copilului, ambii părinți au un rol deosebit, atât mama, cât și tatăl. Este adevărat că, în primii ani de viață, rolul mamei este mult mai important și mai complex, față de cel al tatălui, dar, crescând, copilul va avea nevoie și de modelul tatălui, care îi va inspira copilului siguranța de care acesta va avea nevoie pentru a intra în societate.

Însă, cum am amintit, foarte importantă este și relația dintre părinți, nu contează care dintre ei este cel mai important sau care are rolul cel mai complex, ci contează foarte mult mediul ambiant, relația dintre părinți și relațiile dintre toți membrii familiei, modul de raportare al unora la ceilalți, armonia și

relațiile dintre aceștia, modul în care își vorbesc, cum se ajută sau cum își împart sarcinile.

În cadrul familiei, copilul are parte de primele lecții de viață, iar părinții sunt cei care îi oferă un prim model de învățare. Chiar și după ce crește copilul, când ajunge la grădiniță/ școală, rolul părinților nu se termină, ci continuă și este în continuare la fel de important. Colaborarea între actorii implicați, elev-profesor-părinte, este necesară și influențează viața școlară a copilului.

Implicarea părinților în viața școlară, participarea activă a acestora în procesul instructiv-educational, colaborarea părintelui cu profesorul, duce la o implicare mai mare a copiilor în activitatea școlară, și la obținerea de rezultate mai bune. Literatura de specialitate arată că șansele de reușită ale unui copil de a se dezvolta și de a obține rezultate mai bune la învățătură cresc pe măsură ce părinții sunt implicați în educația acestuia.

Astfel, observăm ca educația nu se termină acasă și nici nu începe la școală, ci este o continuă conlucrare a celor două medii, însă să ținem cont că mediul familial are o și mai mare influență asupra dezvoltării personalității, atitudinilor, comportamentului și reușitelor copilului, având în vedere faptul că un copil preșcolar sau din clasele primare, își petrece mult mai mult timp acasă, în compania părinților și a familiei decât la școală. Pe parcursul înaintării în vârstă, își va mai face apariția în dezvoltarea copilului încă un factor, mediul social: grupul de prieteni și societatea.

Așadar, fiecare actor, implicat în dezvoltarea copilului (părinții, școala, societatea), are un rol important în dezvoltarea viitorului adult, însă să ținem cont de faptul că baza, fundația viitorul adult, este mult mai mult influențată de familie, aceasta având un rol cheie în evoluția sa.

Ludmila ROMAȘCAN,
psiholog școlar, profesoară de psihologie
și educație incluzivă, grad didactic întâi

PROIECTUL "ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR DIN MOLDOVA" (PÎSM)

Programul de Îmbunătățire a Învățământului Superior (PÎIS)...

Subproiectul „Instruirea modernă – atribut al succesului profesional” (IMASP)...

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării (MECC) este implementatorul Proiectului Învățământul Superior din Moldova. Proiectul este finanțat de Asociația Internațională pentru Dezvoltare și va fi implementat în perioada septembrie 2020 – decembrie 2025 (Legea nr.103/2020 pentru ratificarea Acordului de finanțare (Proiectul „Învățământul superior”) dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare). Suma creditului acordat Republicii Moldova pentru implementarea Proiectului Învățământul Superior din Moldova este de 35,7 mln. euro sau echivalentul a 39,4 mln. dolari SUA.

Obiectivul de Dezvoltare al Proiectului este îmbunătățirea orientării spre piața muncii a instituțiilor de învățământ superior selectate și îmbunătățirea mecanismelor de asigurare a calității.

Proiectul constă din următoarele componente:

- Componenta 1. Îmbunătățirea mecanismelor de asigurare a calității
- Componenta 2. Îmbunătățirea orientării spre piața muncii prin intervenții specifice
- Componenta 3. Managementul Proiectului

Proiectul prevede intervenții sistemice în domeniile îmbunătățirii calității, finanțării și managementului învățământului superior, precum și un program specific a fi implementat în instituțiile de învățământ superior și

colegiile pedagogice selectate în vederea abordării unora dintre cele mai urgente necesități în materie de orientare spre piața muncii. Domeniile strategice țintă ale Proiectului Învățământul Superior vor fi: programe cu profil pedagogic, inginerie, tehnologii informaționale, medicină.

Beneficiarii direcți ai Proiectului vor fi: 91 000 studenți din învățământul superior, 4 100 studenți din colegiile pedagogice, și 4 400 cadre didactice din instituțiile publice de învățământ superior și colegiile pedagogice. Beneficiarii direcți ai Proiectului vor mai include și 30000 persoane aflate în căutarea unui loc de muncă și 5000 angajatori, care vor utiliza Sistemul Informațional al Pieței Muncii pentru a-și soluționa necesitățile în materie de locuri de muncă vacante și competențele care sunt la mare cerere.

Astfel, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca a devenit unul dintre colegiile cu profil pedagogic, Beneficiar direct al Proiectului, care a înaintat dosarul de solicitare, beneficiind de susținerea financiară a Băncii Mondiale.

Întru elaborarea și înaintarea dosarului de solicitare a subfinanțării subproiectului instituțional propus, s-a discutat componența Echipei Proiectului, după cum urmează:

1. Pînzari Maria, șefă de secție didactică – manager de proiect;
2. Fiodorciuc Daniela, șefă de secție didactică – manager financiar;
3. Arbuz Irina, șefă de catedră metodică – manager pe achiziții, care a lucrat asupra conținutului privind următoarele aspecte:

Informații despre instituția solicitantă. Instituția Publică Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca a fost fondată, în iunie 1912, în baza Decretului Gubernial „Cu privire la instituirea Seminarului Pedagogic din Soroca”, menită să pregătească cadre didactice cu durata studiilor de 4 ani.

Ultima reorganizare a instituției s-a înregistrat, conform

Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 786 din 23 iunie 2016, când Colegiul Pedagogic „Mihai Eminescu” din Soroca își modifică denumirea în Instituția Publică Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca.

Instituția asigură formarea inițială a elevilor la programele: Învățământ primar, Educație timpurie, Asistență socială, Servicii administrative și de secretariat, Turism, Jurisprudență, precum și dezvoltarea, eficientizarea, sporirea calității și relevanței acestor programe, orientate spre cerințele economiei naționale, pentru asigurarea sinergiei dintre domeniile de formare profesională și sectorul real al economiei.

Misiunea instituției rezidă în:

- îmbunătățirea permanentă a ofertei educaționale, în raport cu nevoile societății, cu exigențele beneficiarilor direcți și indirecti și cu standardele de calitate naționale;
- crearea unui climat de învățare stimulat, care să asigure evoluția personală și performanța;
- formarea unor tineri deschiși spre cunoaștere și cultură;
- pregătirea unor absolvenți capabili de a se integra activ, eficient și cu succes în societate;
- participarea la programele și proiectele de cooperare la nivel național și internațional.

Prezentarea problemei care trebuie abordată în cadrul Proiectului PÎÎS... Proiectul propus tinde să contribuie la soluționarea problemelor majore cu care se confruntă procesul educațional instituțional. Calitatea procesului de studii depinde de baza materială, dotarea cu TIC, conexiune Internet în cabinetele de studiu, softuri educaționale, pe care majoritatea instituțiilor nu pot să le procure din cauza lipsei finanțelor. Formula de finanțare a instituțiilor de învățământ trebuie revizuită. Analiza relevantă a factorilor Colegiului, inclusiv ce țin de conținutul programelor de studiu și de procesele de predare și învățare, provoacă, ca urmare, apariția unor probleme care trebuie abordate în

cadrul prezentei propuneri, după cum:

- Un număr redus de manuale de specialitate, lipsa soft-urilor educaționale, materialelor didactice ilustrative.
- Dotarea insuficientă a laboratoarelor de specialitate.
- Motivația slabă a cadrelor didactice de specialitate în elaborarea manualelor, suporturilor de curs, ghidurilor metodologice, materialelor didactice, din insuficiența utilajelor tehnice moderne.
- Lipsa unei motivații intrinseci a învățării, urmare a nivelului strategic scăzut.
- Lipsa unui sistem de perfecționare a pedagogilor la disciplinele de specialitate.
- Ineficiența sistemului de elaborare și redactare a materialelor didactice.
- Nivel scăzut de dezvoltare economică, slabă diversificare a activității economice și a forței de muncă.
- Nivel scăzut al veniturilor financiare ale familiilor elevilor, cauză a asigurării cu resurse materiale.
- Creșterea concurenței din partea altor instituții de învățământ, care dispun de un mediu educațional inovator.

Relevanța și contextul propunerii. Obiectivul de dezvoltare a proiectului:

- Obiectivul general de dezvoltare a subproiectului îl constituie:

Implementarea instruirii moderne în vederea asigurării calității și creării oportunităților eficiente în formarea profesională.

- Obiectivele specifice sunt într-o corelație strânsă și directă cu domeniul de implementare (pedagogic), după cum urmează:
  1. Echiparea modernă a laboratoarelor/ sălilor de clasă;
  2. Crearea de parteneriate între universități/colegii pedagogice și angajatori stabilite prin PÎÎS;
  3. Stimularea ponderii studenților din CP înscriși la domeniul prioritar al subproiectului, educație

(pedagogie).

Eficacitatea subproiectului... Pe de o parte, este accentuată legătura obiectivului general al proiectului, care specifică modul în care proiectul va genera un efect pozitiv, pe termen lung, cu obiectivele specifice, care arată clar beneficiile pentru grupurile-țintă, care derivă din implementarea proiectului. Activitățile proiectului contribuie la realizarea obiectivului general Implementarea instruirii moderne în vederea asigurării calității și creării oportunităților eficiente în formarea profesională.

Proiectul este integrat, cuprinde măsuri active de ocupare în muncă, campanii de informare și cursuri de formare profesională, care au rolul de a genera efecte pozitive, pe termen lung, pentru grupul țintă, în acțiunea lor de integrare pe piața muncii.

Pe de altă parte, este marcat raportul direct dintre direcțiile specifice domeniul de formare profesională, cu profil pedagogic și ideologia Strategiei de dezvoltare a educației pentru anii 2021-2030 „Educația-2030” și al Programului de implementare, promovând o politică educațională racordată la politicile educaționale europene, relevantă problemelor și nevoilor actuale ale sistemului educațional și ale beneficiarilor acestuia.

Sustenabilitatea și impactul subproiectului... Sustenabilitatea prezentului proiect este evidențiată prin următoarele aspecte:

- Aspectul financiar: după încetarea finanțării din fondurile comunitare, finanțarea proiectului se va face din fonduri proprii (bugetul local, taxe de participare la programele de formare autorizate, sponsorizări, identificare de noi finanțări).

- Aspectul instituțional: instituția își va continua activitatea curentă, după finalizarea proiectului, cu performanțe îmbunătățite, ca urmare a experienței câștigate și a rezultatelor dezvoltate pe parcursul implementării

proiectului.

- Resursele materiale achiziționate prin proiect, strategia campaniei de conștientizare, Manualul operațional, se vor utiliza pentru desfășurarea altor programe de formare. Proiectul contribuie și la îmbunătățirea experienței instituției, în ceea ce privește implementarea de proiecte finanțate din fonduri europene, determinând un plus de valoare instituțională.

- Abordarea integrată: prin intermediul proiectului rezultatele și experiența acumulată, în cadrul proiectului, vor fi integrate în Strategia de Dezvoltare și Performanță a instituției.

Beneficiarul proiectului, în persoana juridică a Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca, are răspunderea, în ceea ce privește sustenabilitatea, prin:

- menținerea rezultatelor după finalizarea perioadei de implementare a proiectului;
- menținerea obligațiilor asumate în cadrul proiectului;
- menținerea, în ceea ce privește atingerea indicatorilor de rezultat, pe termen mai lung, în ceea ce privește indicatorii atinși după finalizarea implementării proiectului (de exemplu: menținerea pe piața muncii a unui angajat, după finalizarea proiectului/terminarea sprijinului);
- arhivarea documentelor și păstrarea acestora conform prevederilor contractului de finanțare.

Ca urmare a evaluării propunerilor în conformitate cu prevederile *Manualului Operațional al Programului de Îmbunătățire a Învățământului Superior (MOPÎIS)*, s-a aprobat o alocare financiară, Instituției Publice Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca, pentru subproiectul „Instruirea modernă – atribut al succesului profesional/IMASP”, prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova nr. 843 din 12.08.2022, în sumă de 542.500,00 EURO din mijloacele financiare ale Proiectului „Învățământul Superior din Moldova”.

Etapă următoare, emiterii Ordinului, o constituie semnarea Acordului de subfinanțare între părți: Ministerul Educației și Cercetării și Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca – Beneficiar, în vederea solicitării resurselor financiare din Programul de Îmbunătățire a Învățământului Superior (PÎÎS), desfășurat în cadrul Proiectului “Învățământul Superior din Moldova” (PÎSM), finanțat de Banca Mondială.

Urmează evenimentul de înmânare oficială a Acordului de subfinanțare de către Ministerul Educației și Cercetării, pentru inițierea următoarelor proceduri, din cadrul Proiectului, care vor influența implementarea ulterioară a subproiectului instituțional.

Maria PÎNZARI,
șefă de secție didactică – Manager de proiect

CONTRIBUȚIA EDUCAȚIEI NONFORMALE LA DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR

Problematika educației dobândește în societatea contemporană noi conotații, date de schimbările fără precedent din toate domeniile vieții sociale. Accentul trece de pe informativ pe formativ. Activitățile de educație non-formală și informală sunt complementare sistemului de educație formală, evidențiindu-se printr-o abordare participativă, fiind centrate pe elev, realizate în

mod voluntar, corelate cu aspirațiile și domeniile de interes ale tinerilor.

Astfel, fără a nega importanța educației de tip curricular, devine tot mai evident faptul că educația nonformală își are rolul bine stabilit în formarea personalității elevilor.

Educația nonformală a fost studiată de Gallart din Argentina în 1984, care a alcătuit un program gradual căruia i-a dat numele de “para-formal education”, fiind o formă de educație inserată între orele de educație formală, rulând paralel cu aceasta și era axată în

special pe categoriile: copii mici și tineri. Mai târziu, în 1991 Caron G. și Carr-Hill au propus termenul de “non-formal education” incluzând pe lângă “para-formal education” și alte trei categorii:

-*Educația “populară”* care are ca țintă categoriile defavorizate, educația prin practică - adaptarea unor informații la nevoile și posibilitățile educatului.

-*Educația pentru dezvoltare personală*- se referă la toate abilitățile pe care un tânăr dorește să și le însușească: intelectuale, sportive, artistice și la accesarea ofertei instituțiilor abilitate în acest sens.

-*Trainingul profesional* are drept țintă specializarea într-un anumit domeniu (artizanal, antreprenorial, industrie etc.), iar la finalul trainingului – obținerea unei recunoașteri: diplomă, certificate de calificare, etc.

Astfel, se consideră că Educația nonformală reprezintă ansamblul acțiunilor pedagogice proiectate și realizate într-un cadru instituționalizat extradidactic sau/și extrașcolar sub îndrumarea unor cadre didactice specializate.

Scopul activităților nonformale constă în dezvoltarea aptitudinilor speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate, bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale.

Calitatea educației nonformale este în strânsă legătură cu realizarea următoarelor finalități:

- să lărgască și să completeze orizontul de cultură, îmbogățind cunoștințele din anumite domenii;
- să asigure cadrul de exersare și de cultivare a diferitelor înclinații, aptitudini și capacități, de manifestare a talentelor.
- să creeze condiții pentru desăvârșirea profesională sau inițierea într-o nouă activitate;
- să contribuie la recreerea și la destinderea participanților precum și la petrecerea organizată a timpului liber.

Educația nonformală le oferă tinerilor posibilitatea de a-și dezvolta competențe, altele decât cele dezvoltate în cadrul educației formale. Aceste competențe, includ o gamă largă de competențe interpersonale, cum ar fi: spirit de echipă, de organizare și de gestionare a conflictelor, conștientizare interculturală, leadership, planificarea, organizarea, coordonarea și rezolvarea problemelor practice, abilitățile, munca în echipă, încrederea în sine, disciplina și responsabilitatea. Ce este special la acest tip de educație este faptul că participanții sunt actorii activ implicați în procesul de învățământ/învățare. Educația "non-formală" nu este nestructurată, procesul de învățare non-formală este proiectat în așa fel încât creează un mediu în care elevul este propriul architect în dezvoltarea competențelor sale.

Printre efectele majore pe care educația nonformală și le propune să le producă, se pot menționa:

- creșterea calității actului educațional și a rezultatelor învățării;
- stimularea interesului elevilor și a cadrelor didactice de a se

implica în proiecte și programe educative curriculare, extrașcolare și extracurriculare la nivelul fiecărei unități de învățământ;

-stimularea și multiplicarea inițiativelor tinerilor în dezvoltarea vieții comunității școlare/ comunității;

-reducerea procentului fenomenelor antisociale, a abandonului și absenteismului școlar;

-creșterea ratei promovabilității școlare;

-asigurarea șanselor egale de dezvoltare personală;

-ridicarea calității resursei umane din sistemul educațional;

-formarea resursei umane necesare dezvoltării societății cunoașterii;

-asigurarea sustenabilității proiectelor educative prin conștientizarea comunității cu privire la potențialul pe care programele educaționale le au asupra formării tinerei generații ce urmează a se integra;

-transformarea educației în sursă de dezvoltare comunitară.

Prioritatea de bază a educației nonformale este dezvoltarea competențelor sociale și personale, precum și stimularea participării la procesele sociale și politice.

Prin satisfacerea dorințelor și intereselor elevilor, sistemul educațional va deveni centru resursă de autocunoaștere și dezvoltare personală. În acest context, educația nonformală oferă un set de *experiențe sociale* necesare, utile pentru fiecare copil, tânăr sau adult, complementarizând celelalte forme de educație prin:

-valorificarea timpului liber al elevilor, din punct de vedere educațional;

- oportunități pentru valorificarea experiențelor de viață ale elevilor;
- participare voluntară, individuală sau colectivă;
- modalități flexibile de a răspunde intereselor elevilor prin gama largă de activități pe care le propune și posibilitatea fiecărui elev de a decide la ce activități să participe;
- dezvoltarea competențelor pentru viață și pregătirea tinerilor pentru a deveni cetățeni activi;
- formarea capacității organizatorice, de autogospodărire, de management al timpului, de gândire critică, de adoptare a unor decizii sau rezolvare de probleme;
- un cadru de exersare și de cultivare a diferitelor înclinații, aptitudini și capacități, de manifestare a talentelor în artă, cultură, muzică, sport, pictură, IT etc.

Prin urmare, constatăm că educația nonformală are multe avantaje, atât pentru cei care o practică, cât și pentru beneficiarii acesteia, care reușesc să-și dezvolte anumite atitudini, aptitudini și cunoștințe, pe care să le poată folosi atât în viața personală, cât și în cea profesională.

Irina ARBUZ,
șefa Catedrei Științe ale Educației

MĂSURI DE ACȚIUNE ȘI DE PREVENIRE ÎN CAZ DE INCENDIU, CUTREMUR DE PĂMÂNT ȘI ALTE SITUAȚII EXCEPȚIONALE

Protecția civilă este o componentă a sistemului securității naționale și reprezintă un ansamblu integrat de activități specifice, măsuri și sarcini organizatorice, tehnice, operative, cu caracter umanitar și de informare publică.

Chiar de la începutul anului de studii, toți angajații colegiului sunt instruiți și informați despre pericolele situațiilor excepționale și

despre consecințele negative care pot să apară în cazul nerespectării măsurilor de protecție. În incinta colegiului și a căminului avem instalate mai multe stingatoare, hidranți, panouri antiincendiare, planuri de evacuare, panouri informative și indicatoare spre accesul de evacuare în caz de o situație excepțională.

Totodată, conform planului de activitate anual, se desfășoară activități instructive cum ar fi: evacuarea locatarilor din căminul studentesc, prevenirea elevilor și a cadrelor didactice în caz de

aparitie a unei situatii excepționale.

În luna curentă, am desfășurat o activitate cu caracter practic, care a avut ca scop dezvoltarea la studenți a capacităților de orientare practică și de a le aduce la cunoștință cele mai des întâlnite situații excepționale cum ar fi: incendiu, inundațiile, alunecărie de teren, cutremurul de pământ, diverse traume și leziuni corporale.

În urma acestei activități de evacuare, locatarii căminului s-au familiarizat cu măsurile de acțiune și de prevenire a acestor situații excepționale.

La activitate a fost prezent un reprezentant al DSE Soroca, d-nul Doga Eugen, șef secție intervenție, g/m Maior.

Cristina DOGA

Responsabil în domeniul protecției civile

HALLOWEENUL – DISTRACȚIA SAU TRADIȚIE?

Halloween este o sărbătoare de origine celtică, preluată astăzi de multe popoare din lumea occidentală, care se răspândește în secolul al XIX-lea prin intermediul imigranților irlandezi din Statele Unite ale Americii.

Denumirea sărbătorii este prescurtarea de la “All-hallow-evening”, mai exact, ziua tuturor sfinților. În ciuda faptului că este o sărbătoare păgână, sărbătoarea a fost acceptată de biserica catolică și protestantă, pe motiv că, în aceste culte, ziua tuturor sfinților se sărbătorește pe 1 noiembrie. Pentru prima dată,

cuvântul Halloween, a fost folosit în secolul al XVI-lea, în Scoția. Sărbătoarea este celebrată în mai multe țări, printre care: Irlanda, Statele Unite, Puerto Rico, Canada, Marea Britanie, Australia, Noua Zeelandă.

Tradiția spune că în noaptea de 31 octombrie spre 1 noiembrie, spiritele, atât cele rele, cât și cele bune, traversează granița din lumea noastră și cea de dincolo. În ciuda celor spuse, sărbătoarea nu are deloc o semnificație satanică.

Această sărbătoare constă în organizarea unor activități

cum ar fi: purtarea de costume specifice, colindatul, sculptarea dovlecilor în formă de felinar, jucarea de farse sau vizitarea unor locuri presupus bântuite. Cu ocazia acestei sărbători copiii se maschează în vrăjitori, mumii sau alte personaje și colindă pe la case întrebând „Trick or Treat?” (Păcăleală sau dulciuri?), ca o amenințare că dacă nu li se dau dulciuri, persoanei colindate i se va juca o farsă.

Urmând tradițiile acestei sărbători de Halloween, consiliul elevilor din Colegiul „Mihai Eminescu” a decorat holul instituției cu simbolurile acestei sărbători: elemente ale toamnei, cum ar fi dovlecii, cocenii de porumb și sperietorile de ciori; figuri supranaturale, fantome, monștri, schelete, vampiri; culorile portocaliu și negru care simbolizează răbdare și putere, negrul este și simbolul morții, amintind de scopul inițial al sărbătorii, festivalul care marchează limitele dintre viață și moarte.

În concluzie, menționăm că Halloweenul este un prilej de a petrece timp și de a face activități împreună. Este sărbătoarea care te învață să fii unic și să fii creativ! Acestea au fost și motivele promovării sărbătorii de Halloween.

**Olivia FIODORCIUC, președinta consiliului elevilor
a Colegiului „Mihai Eminescu”**

Colectivul de redacție:

Valentina RUSU- redactor

Adelina DOBROVOLSCHI- corector

Veronica STRELCIUC - corector

Iuliana BRANIȘTE- machetator

